

PATVIRTINTA:
Aukštaitijos nacionalinio parko ir
Labanoro regioninio parko direktoriaus
2024 m. kovo ____ d. įsakymu Nr. ____

LABANORO REGIONINIO PARKO 2024 M. LANKYTOJŲ MONITORINGO ATASKAITA

Parengė:
Labanoro regioninio parko
Lankytojų centro administratorė
Danguolė Radziulienė

2025
Labanoras

2024 m. Labanoro regioniniame parke vykdytas parko lankytojų monitoringas taikant tiesioginį ir netiesioginį lankytojų skaičiavimo metodą, remiantis Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2012 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. V-114 patvirtinta Lietuvos saugomų teritorijų lankytojų monitoringo programa. Taip pat 2024 m. buvo vykdoma anketinė apklausa.

1. TIESIOGINIS LANKYTOJŲ STEBĖJIMAS

Tiesioginis lankytojų stebėjimas ištikus metus vykdytas lankytojų centre Labanore ir skaičiuojant lankytojus skaičiuotuvais Ščiūrio take, Labanoro girios pažintiniame take bei Mindūnų bokšte. Užfiksuoti lankytojų duomenys pateikiami 1 lentelėje.

1 lentelė

TIESIOGINIO MONITORINGO VIETOS	TIKSLINĖ LANKYTOJŲ GRUPĖ	UŽFIKSUOTA LANKYTOJŲ	DUOMENŲ RINKIMO DIENOS
Lankytojų centras Labanore	Visi lankytojai	1946	Lankytojų centro darbo valandomis ištikus metus
Mindūnų apžvalgos bokštas	Visi lankytojai	54293	Ištikus metus
Ščiūrio rago pažintinis takas	Visi lankytojai	11982	Ištikus metus
Labanoro girios pažintinis takas	Visi lankytojai	5233	Ištikus metus
Iš viso:		73454	

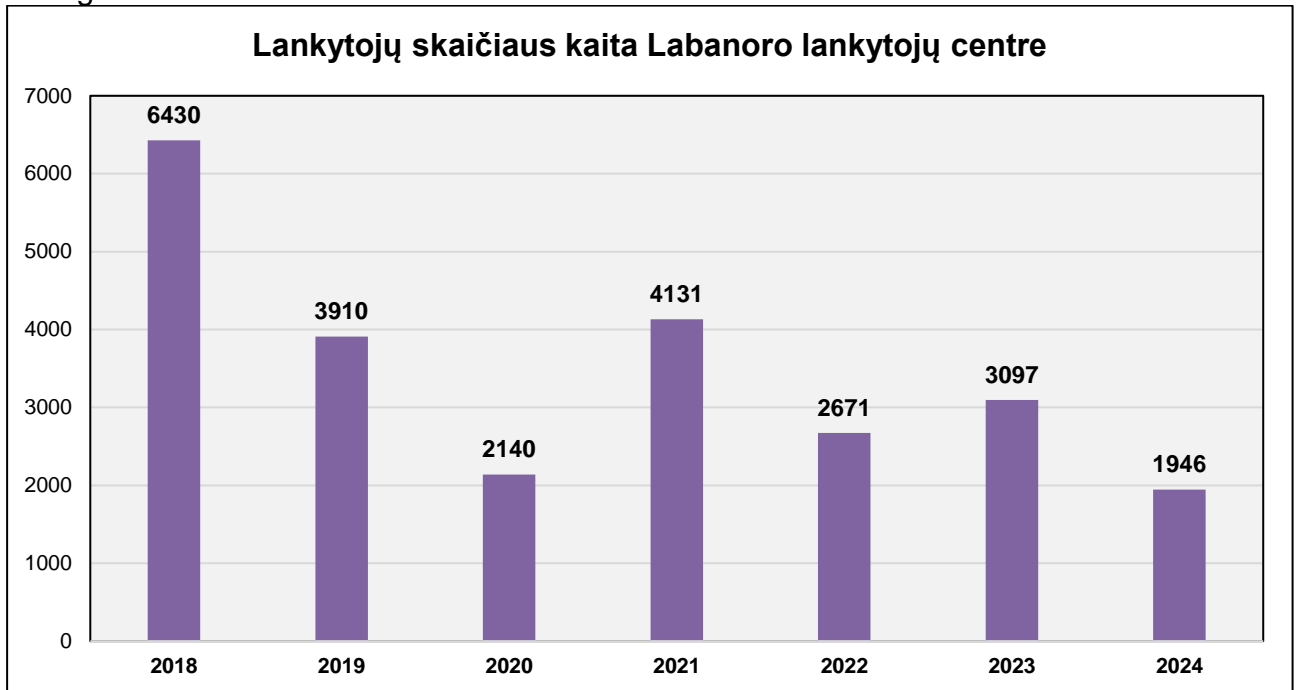
1.1. LANKYTOJŲ CENTRAS

Ne turizmo sezono metu Labanoro lankytojų centras dirbo pirmadieniais – ketvirtadieniais nuo 8 iki 17 val., penktadieniais nuo 8 val. iki 16:45. Turizmo sezono metu, t. y. nuo gegužės 20 d. iki rugsėjo 30 dienos centras dirbo antradieniais – penktadieniais nuo 9 iki 18 val., o šeštadieniais nuo 9 iki 16 val., pietų pertrauka nuo 12 iki 13 val. 2024 m. nuo spalio mėn. lankytojų centras dirbo ir šeštadieniais nuo 10.00 iki 15.00 val. Sekmadieniais ir pirmadieniais Lankytojų centras nedirbo.

2024 m. lankytojų centre Labanore apsilankė 1946 žmonės. Lyginant su 2023 m. lankytojų skaičius sumažėjo 37 %. Į lankytojų centrą užsukama dėl kelių priežasčių – ieškant

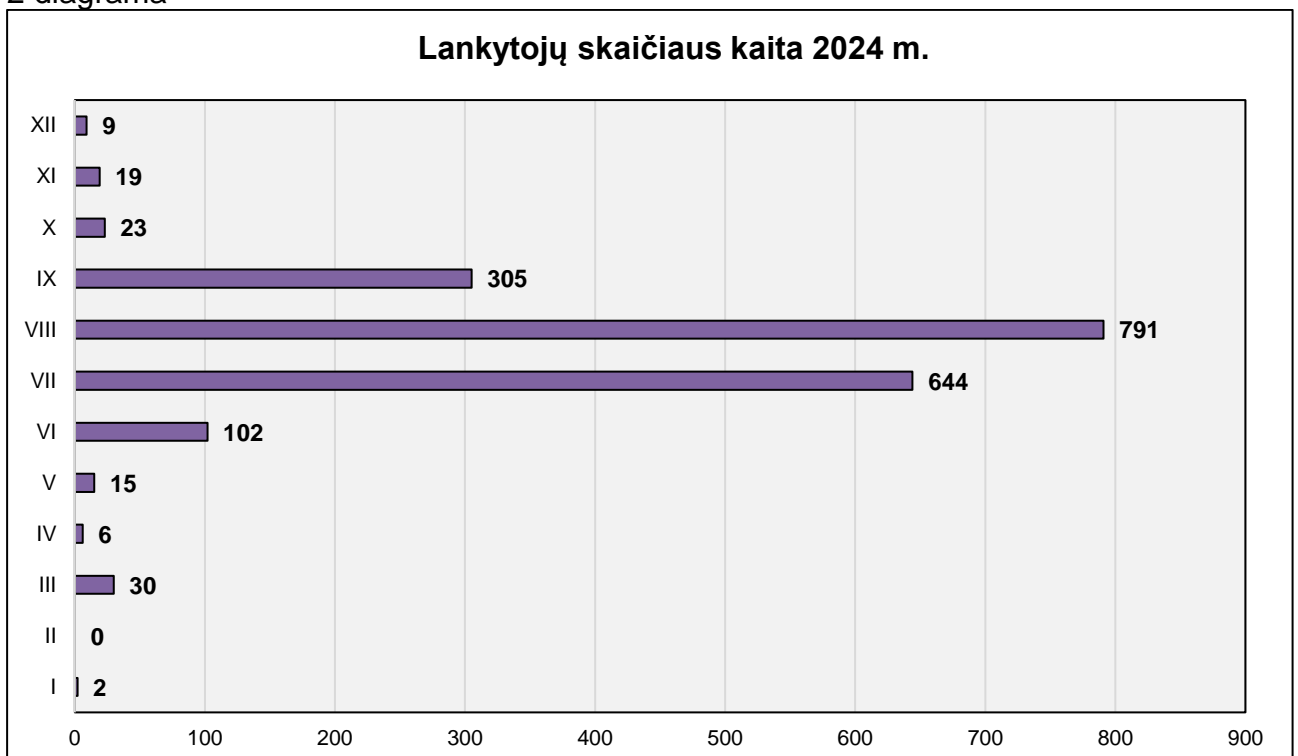
informacijos, norint apžiūrėti ekspoziciją, veikiančias parodas, įsigyti žemėlapių ar suvenyrų. Lankytojų skaičiaus kaita pavaizduota 1 diagramoje.

1 diagrama

2 diagramoje matome, kad intensyviausiai lankytojų centras lankomas vasarą – liepos ir rugpjūčio mėnesiais jame apsilankė 74 % visų lankytojų. Pagrindiniai centro lankytojai – suaugę lietuviai, dauguma su vaikais.

2 diagrama

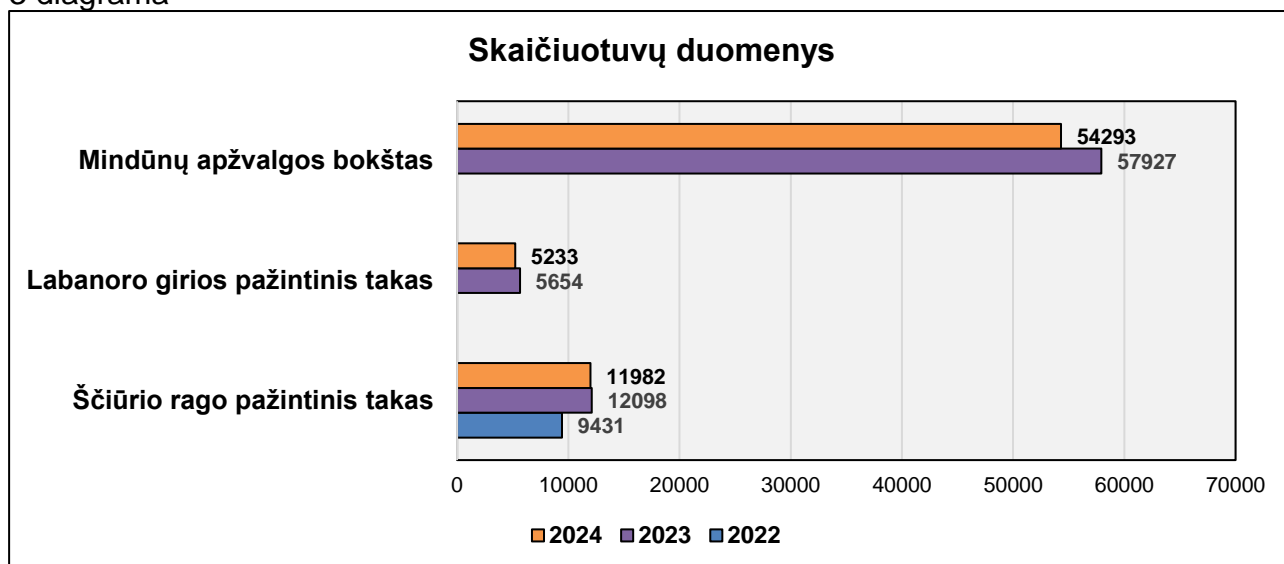

1.2. LANKYTOJŲ SKAIČIUOTUVAI

Lankytojų stebėjimas leidžia nustatyti keliavimo gamtoje tendencijas, poreikius bei plėtoti pažintinį turizmą. Lankytojų fiksavimas skaičiuotuvu leidžia skaičiais pagrįsti objektų lankomumą ištisus metus.

Vykdamas projektą Nr. 05.4.1-APVA-V-016-01-0008 „Kraštovaizdžio vertybių apsauga ir pritaikymas pažinti“ (I), kuriame direkcija dalyvavo kaip pagrindinis vykdytojas, 2022 m. Ščiūrio rago pažintiniame take buvo įrengtas pirmasis lankytojų skaičiuotuvai Labanoro regioninio parko teritorijoje (visų monitoringo taškų žemėlapis pateiktas priede Nr. 1). 2023 metais įrengti dar du skaičiuotuvai, kurių pagalba galima matyti tikruosius lankytojų srautus Mindūnų apžvalgos bokšte ir Labanoro girios pažintiniame take.

3 diagrama

2024 metais skaičiuotuvai iš viso užfiksavo 71508 lankytojus, tai 6 % mažiau turistų nei 2023 metais. Pagal skaičiuotuvų duomenis intensyviausiai yra lankomas Mindūnų apžvalgos bokštas (3 diagrama).

2. NETIESIOGINIS LANKYTOJŲ MONITORINGAS

Netiesioginis lankytojų monitoringas surenkant duomenis vykdomas šiuose objektuose: Etnokosmologijos muziejuje, Ežerų žvejybos ir A. Truskausko medžioklės ir gamtos muziejuje, Molėtų krašto muziejaus padalinyje – etnografinėje sodyboje ir dangaus šviesulių stebykloje. Taip pat netiesioginis lankytojų monitoringas vykdomas lankytojų centre Labanore registruojant gido paslaugų užsakymus ekskursijoms ir žygiams bei fiksuojant dalyvių skaičių parko teritorijoje vykstančiuose renginiuose, kuriuos organizuoja

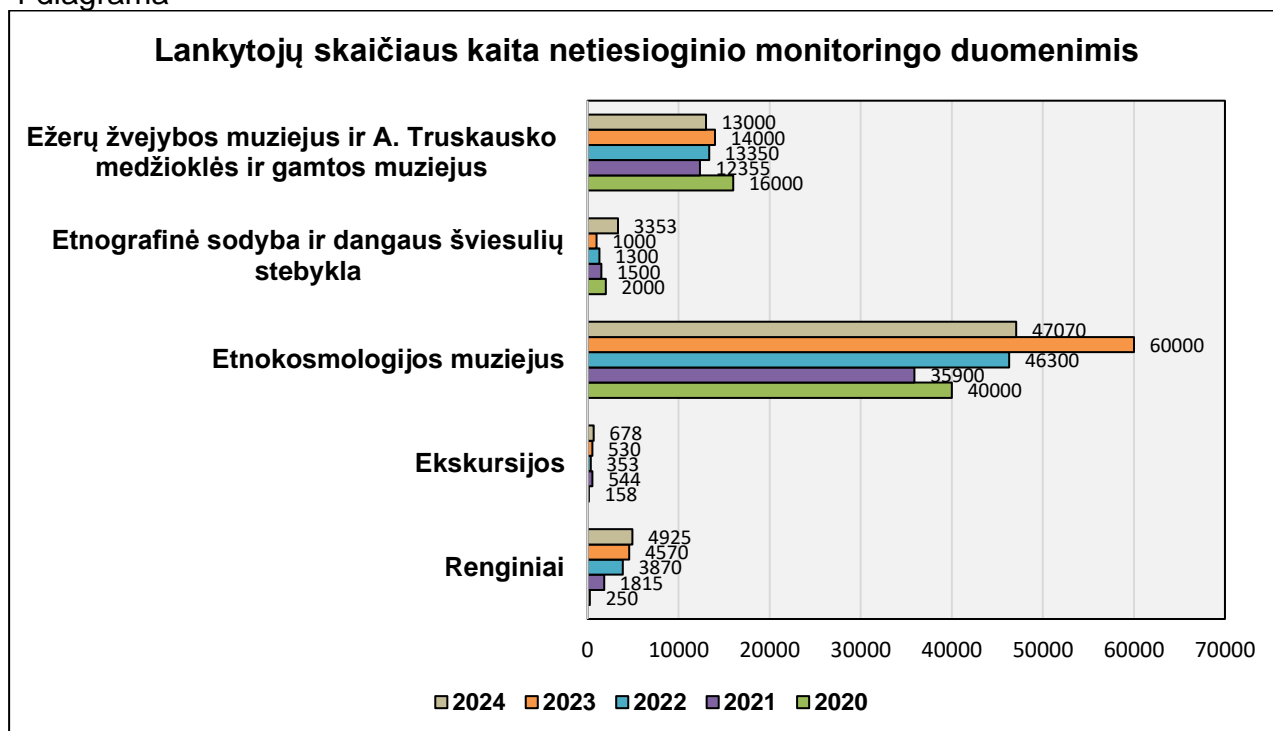
parko direkcija ar kitos institucijos, bet direkcija dalyvauja kaip partneris. 2 lentelėje pateikiami visi netiesioginio lankytojų monitoringo duomenys.

2 lentelė

NETIESIOGINIO MONITORINGO VIETOS	TIKSLINĖ LANKYTOJŲ GRUPĖ	UŽFIKSUOTA LANKYTOJŲ	DUOMENŲ RINKIMO LAIKOTARPIS	KOMENTARAI
Etnokosmologijos muziejus	Muziejaus lankytojai	47070	Visus metus	Skaičiuojama pagal parduotų muziejaus lankymo bilietų skaičių
Ežerų žvejybos muziejus ir A. Truskausko medžioklės ir gamtos muziejus	Muziejaus lankytojai	13000	Visus metus	Skaičiuojama pagal parduotų muziejaus lankymo bilietų skaičių
Etnografinė sodyba ir dangaus šviesulių stebykla	Muziejaus lankytojai	3353	Visus metus	Skaičiuojama pagal parduotų muziejaus lankymo bilietų skaičių
Ekskursijos	Tik lankytojų centre užsisakę gido paslaugas	678	Visus metus	Pravesta 8 ekskursijos ir 1 žygis
Renginiai	Direkcijos ir kitų institucijų organizuotų renginių parko teritorijoje dalyviai	4925	Visus metus	7 renginių dalyviai, kuriuos organizavo direkcija ar dalyvavo kaip partneris
Iš viso:		69026		

Nors lankytojų centre užsakytų ekskursijų kiekis lyginant su pernai metais nežymiai sumažėjo (2023 m. – 10 ekskursijų), jose dalyvaujančių asmenų skaičius išaugo apie 33 procentus (žr. 4 diagramą).

4 diagrama

Žvelgdami į 4 diagramą matome, kad lankytojų srautas taip pat padidėjo Etnografinėje sodyboje ir dangaus šviesulių stebykloje bei renginiuose. 2024 m. parko direkcija arba kitos institucijos, bendradarbiaujant su direkcija, Labanoro regioninio parko teritorijoje suorganizavo 7 renginius. Juose dalyvavo apie 4925 dalyvius. Didžiausi renginiai: žiemos žūklės šventė Mindūnuose, kurioje apsilankė apie 2000 žmonių ir „Labanorinės“ šventė – 1500 asmenų. Jau ketvirtus metus iš eilės vykstantis renginys „Labradorų žygis Labanore“ sulaukia vis didesnio susidomėjimo – šiemet jame dalyvavo 400 žmonių ir 200 augintinių. Palyginus su 2023 m. suorganizuotų renginių parko teritorijoje skaičius nesikeitė, o renginiuose dalyvavusių žmonių skaičius išaugo 7 procentais.

Lietuvos etnokosmologijos muziejus Kulionyse 2024 m. priėmė daugiau nei 47 tūkstančių lankytojų, o tai apie 10 tūkstančių mažiau lankytojų nei ankstesnių metų duomenimis.

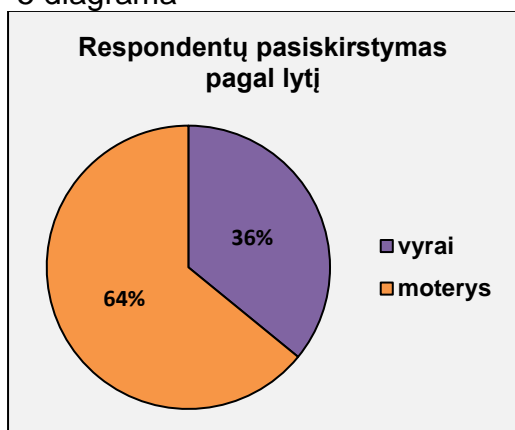
Lyginant su 2023 m. netiesioginio monitoringo duomenimis 2024 m. lankytojų sumažėjo 14 procentų.

3. ANKETINIŲ DUOMENŲ ANALIZĖ

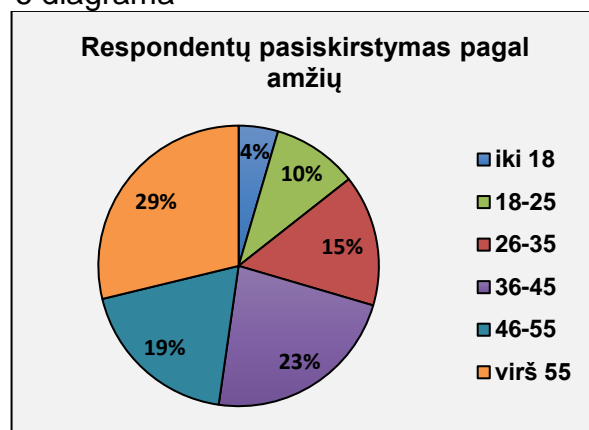
Regioninio parko lankytojų apklausos anketos buvo platinamos lankytojų centre Labanore. Anketinė apklausa vykdoma atsitiktinės imties būdu, t.y. siūloma užpildyti anketas visiems lankytojams neišskiriant tikslinės grupės. Iš viso buvo užpildyta 117 anketų.

2024 metų klausimyną pildė beveik trečdaliu daugiau moterų nei vyrų. Didžioji dalis respondentų buvo vyresni nei 35-eri metai – 71 % visų apklaustųjų (žr. 5 ir 6 diagramas).

5 diagrama

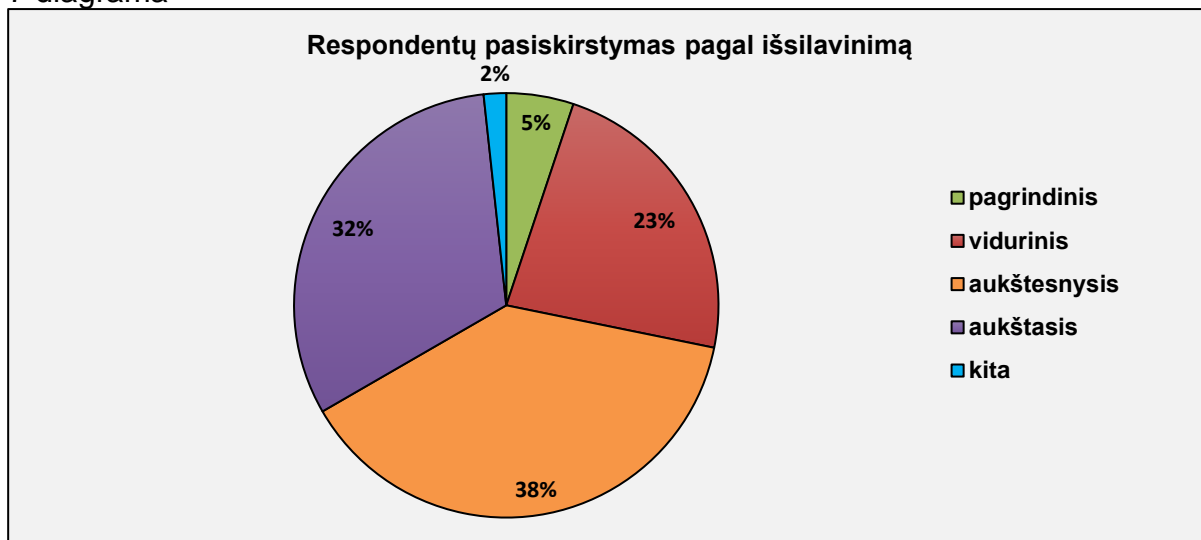

6 diagrama

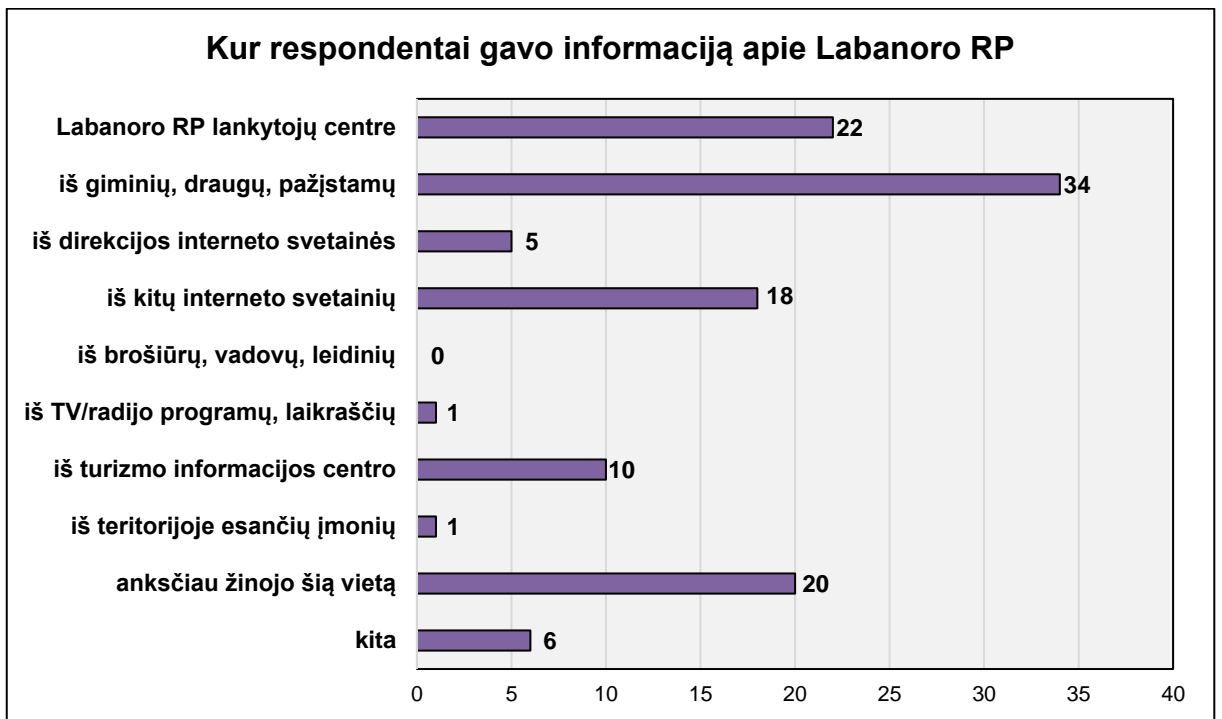
Kaip matome 7 diagramoje, beveik du trečdaliai apklausoje dalyvavusių respondentų turi aukštesnįjį arba aukštąjį išsilavinimą.

7 diagrama

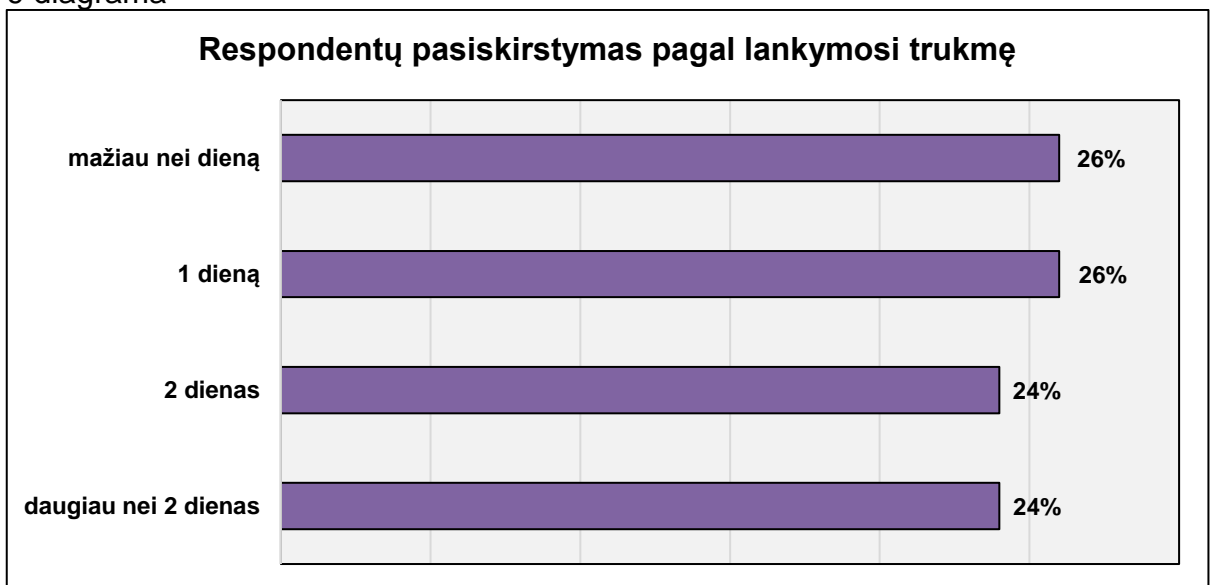
Didžioji dalis apklaustųjų apie Labanoro regioninį parką sužinojo iš giminaičių, draugų ar pažįstamų. Nemaža dalis respondentų jau žinojo apie parką anksčiau arba gavo informaciją lankytojų centre ir iš kitų interneto svetainių (8 diagrama).

8 diagrama

Lankytojų pasiskirstymas pagal lankymosi trukmę yra labai tolygus. 26 % apklaustųjų nurodė, kad parko teritorijoje jie užtrunka vidutiniškai kelias valandas – toks pat apklaustųjų skaičius parke praleidžia visą dieną. Po 24 % lankytojų parke praleidžia 2 dienas ar daugiau (9 diagrama).

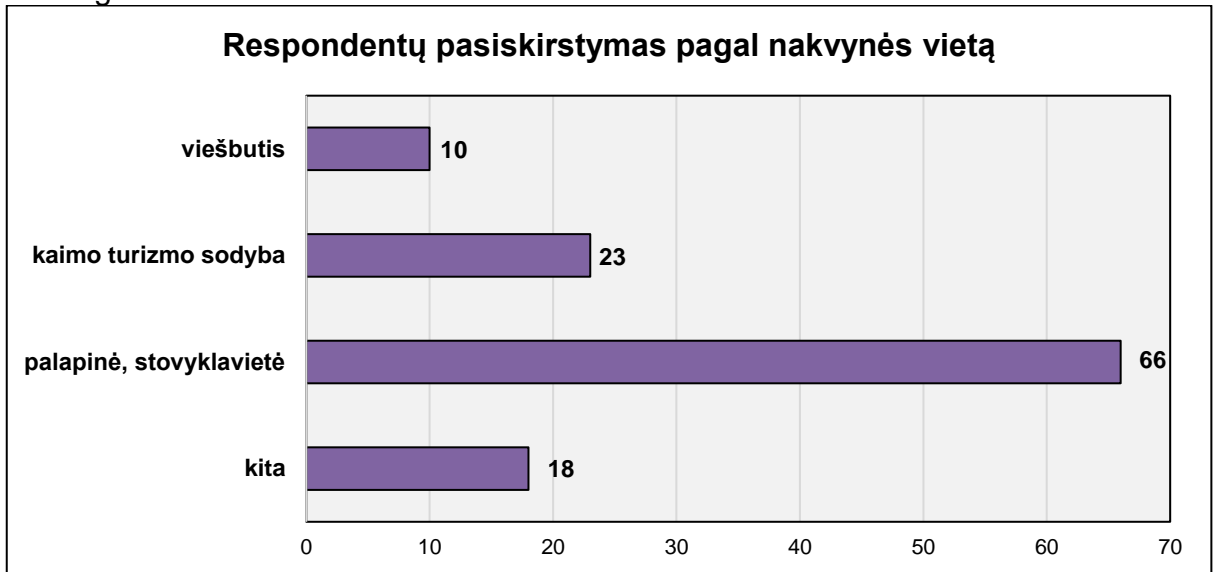
9 diagrama

Anketiniai duomenys rodo, kad didžioji dauguma kelias dienas parke praleidusių lankytojų nakvynei rinkosi stovyklavietes – 56 % visų apklaustųjų (žr. 10 diagramą).

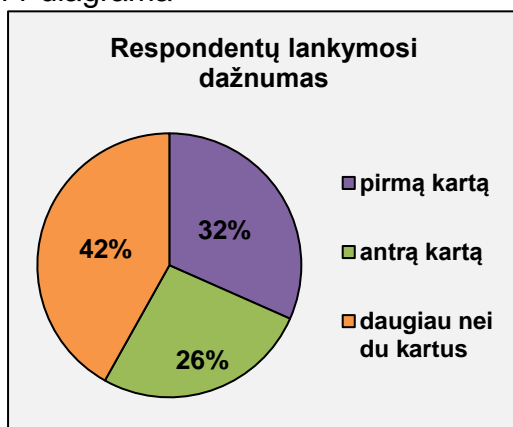
10 diagrama

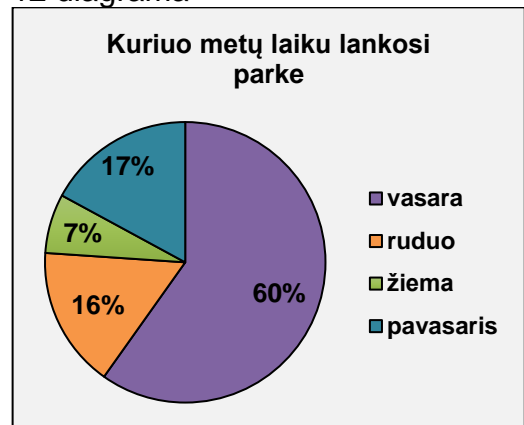
2019 m. anketinės apklausos duomenimis 60 % apklaustųjų taip pat nakvynei rinkosi stovyklavietes. Apžvelgiant šias tendencijas galima teigti, kad stovyklavimas parko gamtoje išlieka viena populiariausių veiklų.

Remiantis anketų duomenimis 42 % respondentų yra pastovūs parko lankytojai – lankėsi daugiau nei du kartus. Trupučių mažesnis skaičius turistų (32 %) atvyko į parką pirmą kartą. Populiariausias metų laikas lankytis parke – vasara, bet nemaža dalis respondentų, t. y. 40 % aplanko Labanoro regioninį parką ir kitais metų laikais (žr. 11 ir 12 diagramas).

11 diagrama

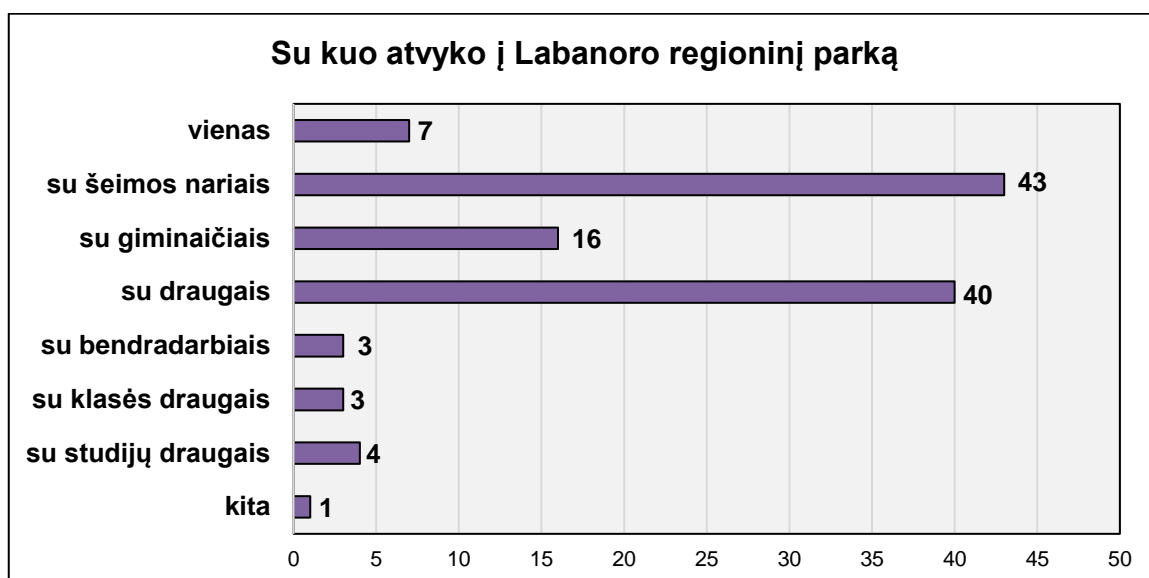

12 diagrama

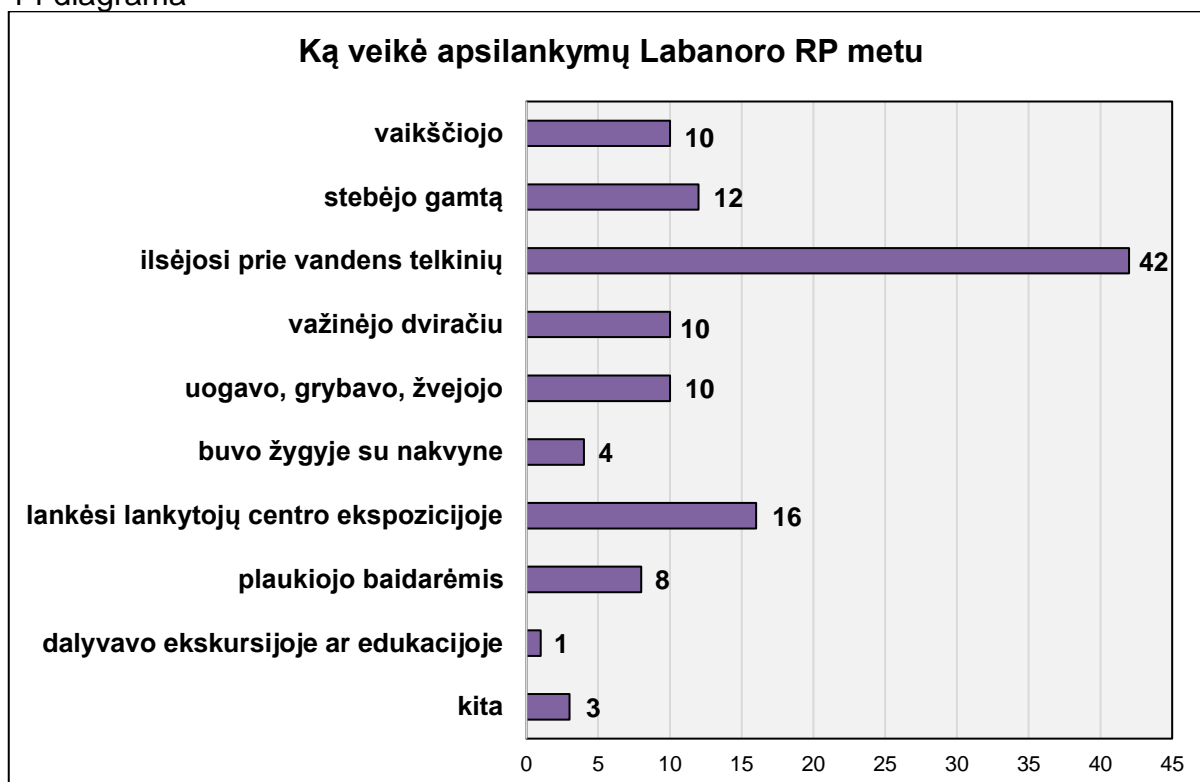
Anketiniai duomenys rodo, kad po parką dažniausiai keliaujama su šeimos nariais, draugais ar giminaičiais nedidelėmis grupėmis (13 diagrama). Tik 6 % apklaustųjų keliavo vieni.

13 diagrama

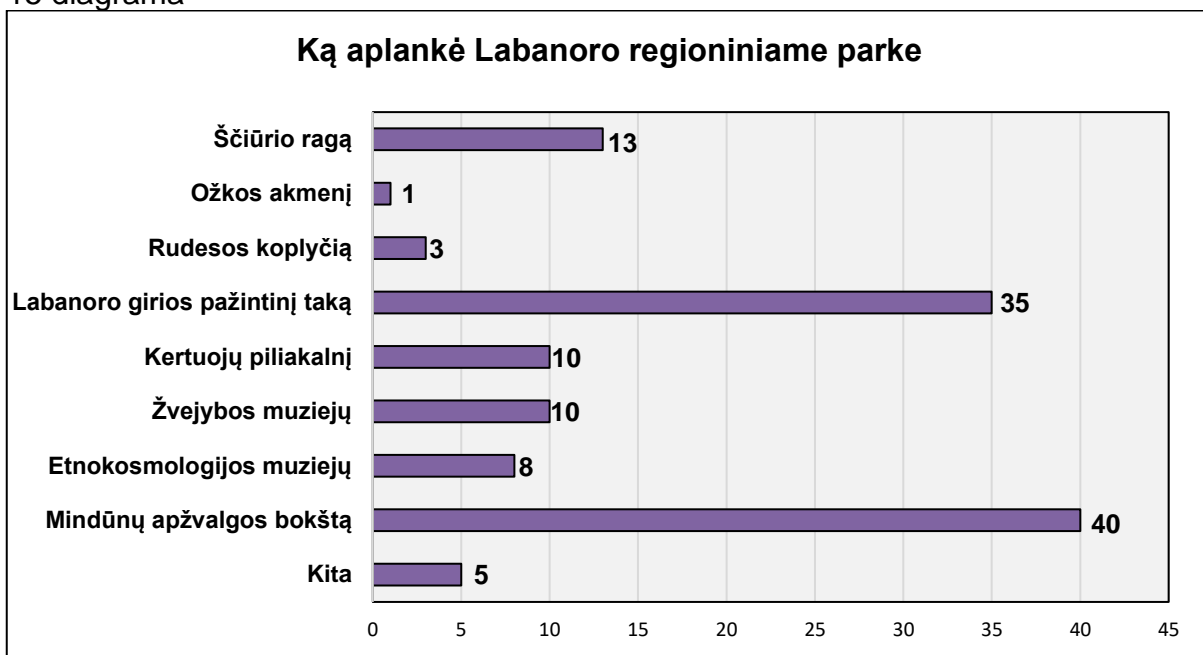

Pagal respondentų atsakymus, populiariausia veikla parke yra poilsis prie vandens telkinių – šį punktą pažymėjo 36 % pildžiusiųjų klausimyną (žr. 14 diagramą). 14 % respondentų aplankė lankytojų centro ekspoziciją. Maždaug 44 % lankytojų tolygiai pasiskirstė šiose veiklose: vaikščiojo, stebėjo gamtą, uogavo, grybavo ir žvejojo, bei važinėjo dviračiu ir plaukiojo baidarėmis. Mažiausiai respondentų pažymėjo dalyvavę ekskursijoje, edukacinėje programoje ar žygyje su gidu.

14 diagrama

15 diagrama

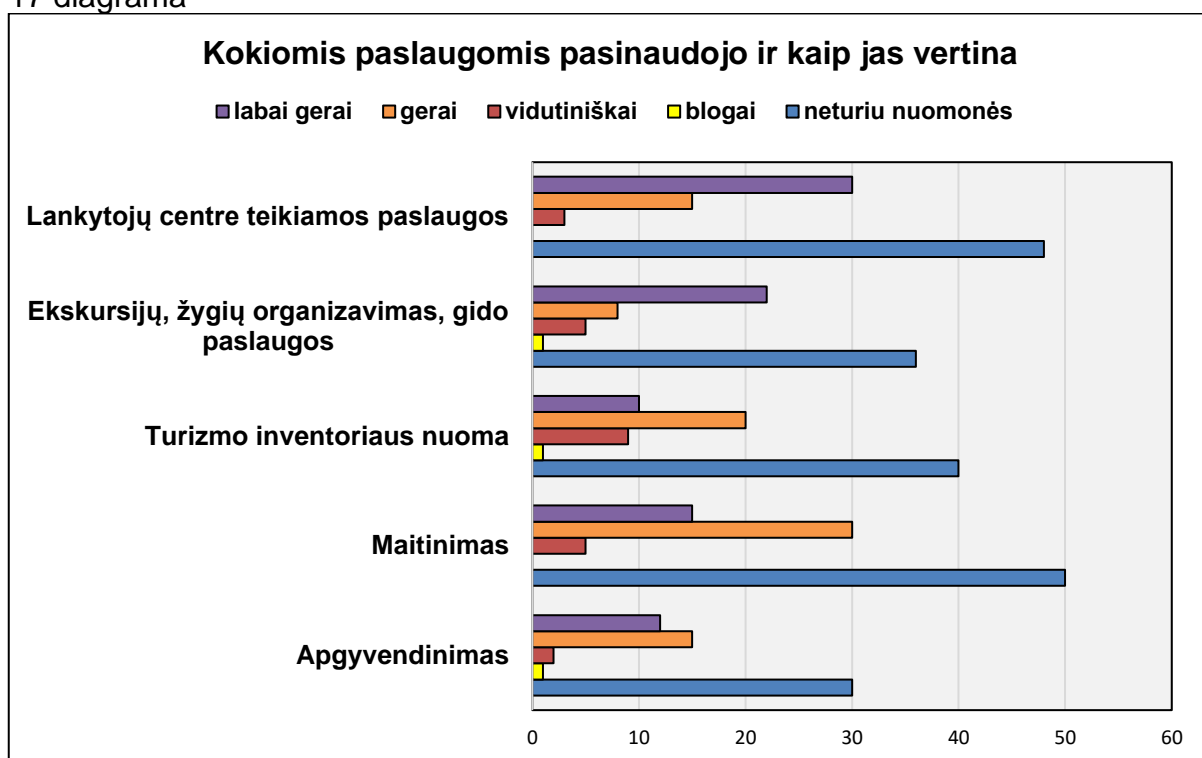
15 diagramoje matyti, kad populiariausi objektai yra Mindūnų apžvalgos bokštas ir Labanoro girios pažintinis takas. Juos aplankė atitinkamai 32 ir 28 procentai apklaustųjų. Žymiai mažesnę dalis turistų aplankė Ščiūrio ragą, Kertuojų piliakalnį, žvejybos muziejų Mindūnuose ir Etnokosmologijos muziejų. Labai mažai respondentų aplankė Ožkos akmenį ir Rudesos koplyčią. Labanoro regioninio parko teritorija yra labai didelė ir išvardinti objektai vienas nuo kito yra išsidėstę nemažu atstumu.

16 diagrama

Vertinant anketinius duomenis svarbiausi apsilankymo parke tikslai/motyvai yra pabėgimas nuo triukšmo ir taršos, poilsis prie vandens telkinių, vietovės pažinimas, buvimas su savo draugais ir aktyvus laiko leidimas gamtoje. Šiuos kriterijus pasirinko apie 80% dalyvavusių apklausoje (16 diagrama). Nežymiai mažesnis skaičius anketos dalyvių (apie 70 %) pažymėjo, kad jiems yra svarbu sveikatos stiprinimas ir gamtos bei kultūros pažinimas. Mažiausiai svarbu respondentams buvo kulinarinis paveldas ir malonūs seni prisiminimai – šiuos kriterijus pažymėjo vidutiniškai 45 % apklaustųjų.

17 diagrama

17 diagramoje matyti, kad vertindami Labanoro regioniniame parke teikiamas paslaugas respondentai dažniausiai pasisakė neturintys nuomonės, nes tomis paslaugomis nėra pasinaudoję. Tie, kurie paslaugomis naudojosi, dažniausiai jas įvertino labai gerai arba gerai. Mažuma respondentų teikiamas paslaugas vertino vidutiniškai ir 3 žmonės (1 – žygių organizavimo, 1 – turizmo inventoriaus nuomos ir 1 – maitinimo) įvertino blogai.

92 % apklaustųjų į klausimą ar yra patenkinti viešąja turizmo infrastruktūra atsakė teigiamai (18 diagrama). Palyginus su 2019 m. duomenimis patenkintų infrastruktūra lankytojų skaičius išaugo 2 procentais.

18 diagrama

8 % respondentų, nepatenkintų viešąja turizmo infrastruktūra, įvardijo šiukšlių dėžių bei tualetų trūkumą ir mažą automobilių stovėjimo aikštelę prie Ščiūrio rago pažintinio tako.

90 % respondentų rekomenduoatų šią vietą kitiems ir 76 % apklaustųjų planuoja vėl atvykti į Labanoro regioninį parką (19 ir 20 diagramos).

19 diagrama

20 diagrama

Analizuojant anketinius duomenis pastebėta, kad dalis klausimų liko neatsakyta. Didelė dalis respondentų, kurie parke praleido tik vieną dieną be nakvynės, nenurodė praleistų valandų skaičiaus. Taip pat didelė dalis apklaustųjų, kurie parke lankėsi daugiau nei 2 kartus, nenurodė apsilankymų skaičiaus. Pažymėję didesnį apsilankymų skaičių taip pat pasirinko lankymąsi parke visais metų laikais. Daug respondentų, kurie keliavo ne vieni, nenurodė žmonių skaičiaus grupėje. Tačiau šie atsakymai smarkiai duomenų neiškreipė, nes pastaraisiais metais pastebima tendencija keliauti automobiliais mažomis grupėmis.

APIBENDRINIMAS

2024 m. Labanoro regioniniame parke vykdytas tiesioginis ir netiesioginis lankytojų monitoringas, taip pat atliekama anketinė lankytojų apklausa. Vienos dienos stebėjimai lankomuose objektuose vykdomi nebuvo.

Tiesioginis monitoringas nuolatos vykdytas skaičiuotuvų pagalba ir lankytojų centre Labanore. Skaičiuojant lankytojus skaičiuotuvais Ščiūrio rago pažintiniame take, Labanoro girios pažintiniame take ir Mindūnų apžvalgos bokšte 2024 m. iš viso užfiksuota 71508 turistai.

Lankytojų centre 2024 m. iš viso apsilankė 1946 asmenys. Lyginant su 2023 m. duomenimis lankytojų skaičius sumažėjo 37 %.

Netiesioginis monitoringas vykdytas Lietuvos etnokosmologijos muziejuje, ežerų žvejybos ir A. Truskausko medžioklės ir gamtos muziejuje, etnografinėje sodyboje ir dangaus šviesulių stebykloje, ekskursijose bei renginiuose. Netiesioginio monitoringo metu užfiksuota 69026 parko lankytojai, lyginant su 2023 m. lankytojų buvo mažiau 14 %.

Anketiniai duomenys rodo, kad po parką dažniausiai keliaujama su šeimos nariais, draugais ar giminaičiais nedidelėmis grupėmis, kurias sudaro nuo 2 iki 4 asmenų. Daugiausia turistų atvyksta vasarą ir keliauja savarankiškai, be gido. 52 % lankytojų parke praleidžia nuo kelių valandų iki vienos dienos. Atvykę ilgesniam laikui nakvynei renkasi stovyklavietes, kaimo turizmo sodybas ar apsistoja giminaičiams priklausančioje sodyboje. Populiariausia veikla parke 2024 m. buvo poilsis prie vandens telkinių, kurią anketose pažymėjo 36 % apklaustųjų. Didžioji dalis lankytojų apklausoje nurodė esą patenkinti tiek parke teikiamomis paslaugomis, tiek viešąja turizmo infrastruktūra.

LABANORO REGIONINIS PARKAS

Labanoro regioninio parko lankytojų monitoringo taškai

Labanoro girios pažintinis takas

Mindūnų apžvalgos bokštas

Ščiūrio rago pažintinis takas

- Pažintinis takas
- Gamtos objektas
- Apžvalgos bokštas
- Įrenginys
- Pilakalnis

- Pilakalnis
- Ščiūrio rago pažintinis takas
- Etnozofinis kambaris
- Memorialinė vieta
- Sakralinio paveldo

Sutarminiai ženklai

Labanoro regioninio parko riba	Žirgelių turistinio trase
Kelias su dangiu	Šaukimo turistinio trase
Žirgelių	Šaukimo turistinio trase
Luokis, vilkų kelias	Šaukimo turistinio trase
Ugnis	Šaukimo turistinio trase
Pažintinis takas	Šaukimo turistinio trase
Aukštųjų turistinio trase	Šaukimo turistinio trase
Draugystės turistinio trase	Šaukimo turistinio trase

0 50 100 200 300 metrų